

## **Kuopion kaupungin lausunto palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelujen - uudistus**

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 38  
551/00.04.02/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen, puh. 044 718 2502  
kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja, puh. 044 718 2513  
koordinaattori Tiina Nykky, puh. 044 718 3448  
suunnittelija Suvi-Tuulia Kovalainen, puh. 044 718 2467  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

### **Päätösehdotus**

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitukselle.

### **Päätös**

Merkitään, että kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja ja koordinaattori Tiina Nykky olivat läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja he poistuivat kokouksesta kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti valtuuttaa kaupunginjohtajan antamaan kaupungin lausunnon huomioiden kaupunginhallituksessa käydyn keskustelun.

### **Selostus**

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus on päätöksellään 19.1.2026 § 11 päättänyt pyytää lausuntoa palvelujärjestelmän uudistaminen – R5 mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistukseen liittyen. Lausunnot pyydetään toimittamaan hyvinvointialueen kirjaamoon 15.2.2026 mennessä.

#### **Mielenterveys ja päihdepalveluiden uudistuksen keskeiset sisällöt**

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen taustalla ovat hyvinvointialueen uuden organisaatorakenteen integraatiomahdollisuuksien hyödyntäminen, talouden reunaehdot sekä henkilöstön saatavuus. Uudistuksessa kehitetään mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaan palveluketjua painottaen ongelmien oikea-aikaista tunnistamista, varhaista tukea sekä hoidon käynnistämistä tarkoituksenmukaisella hoidon portaalla.

Uudistuksessa vahvistetaan erikoissairaanhoidon tukea perusterveydenhuoltoon, tehostetaan ja vahvistetaan peruspalveluiden henkilöstövoimavarojen käyttöä sekä vahvistetaan omaa palvelutuotantoa ostopalveluiden vähentämiseksi. Samalla uudistetaan organisaatio- ja johtamisrakenteita vastaamaan muuttuvia toimintamalleja ja parannetaan tilatehokkuutta

lisäämällä palvelutuotannon ja hallinnon tilojen yhteiskäyttöä sekä tiivistämällä tuotannon tilankäyttöä.

Yhdistyvässä terveydenhuollon rakenteessa toimintakäytäntöjen suunnittelu ja toteutus tehdään tiiviissä yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa. Yhteistyötä vahvistetaan erityisesti ikääntyneiden palveluiden ja lastensuojelun toimijoiden kanssa, huomioiden muuttuvat palvelutarpeet ja väestörakenteen kehitys.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka muodostaa Pohjois-Savon mielenterveys- ja päihdepalvelut. Toiminta perustuu kolmen aluekeskuksen malliin, joissa aluekeskuksina toimivat Iisalmi, Kuopio ja Varkaus. Aluekeskukset tuottavat laajoja palveluja alueensa väestölle ja tukevat ympäröiviä toimipisteitä palvelutarpeen mukaisesti.

Päihdepalvelusäätien tuottama päihdehoitotoiminta siirretään hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi sopimuskauden päättyessä loppuvuodesta 2026. Alueellinen päihdetyö tuotetaan jatkossa koko hyvinvointialueen laajuisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen päihdepalveluista, ja päihdepsykiatrian poliklinikat toimivat Iisalmessa, Kuopiossa ja Varkaudessa. Päihdetyön osaamista tarjotaan alueellisesti, ja päihdekuntoutusta vahvistetaan osastokuntoutuksen alueellisella laajentamisella.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa tuetaan ikäkausisiirtymiä yksilöllisen harkinnan perusteella perheet ja verkostot huomioiden. Kaikissa yksiköissä lapsen ja nuoren hoito toteutuu yhteistyössä vanhempien, huoltajien sekä muiden läheisten aikuisten kanssa. Toiminnassa siirrytään erillisistä rakenteista integroidumpiin toimintamalleihin sekä sisällön että resurssien näkökulmasta. Tavoitteena on saavuttaa integraatiohyötyjä toimintatapojen uudistamisella, yhteisten tavoitteiden asettamisella ja olemassa olevan osaamisen tehokkaammalla hyödyntämisellä.

Kuopion kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä tehtävien hoitamiseen liittyvää yhteistyötä, tavoitteita ja työnjakoa koskevista neuvotteluista. Liitteenä on Kuopion kaupungin lausunto palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelujen -uudistus - lausuntopyyntöön.

## Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 2 §

## Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia ei tehdä, kun kyseessä on lausuntoon vastaaminen (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet 551/2026 Lausunto palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelujen uudistus